

Utbildningsnämnden

Skolvalet 2018

Förslag till beslut

Utbildningsnämnden noterar informationen till protokollet.

Sammanfattning

I skolvalet till hösten 2018 fick 92 procent plats på den skola de valt i första hand, en ökning från förra året. Utfallet innebär dessutom att utbildningsnämnden mål på 90 procent uppnåddes. Nästan alla (99,6 procent) kunde beredas plats på någon av sina tre valda skolor.

De som sökte till förskoleklass fick liksom förra året i högre grad den skola de valt i första hand än de som sökte till årskurs 7. I årskurs sju fick en högre andel plats vid den skola de valt i första hand i år jämfört med förra året; 85 procent jämfört med 76 procent 2017.

Enligt den enkätundersökning som genomförts bland ett urval föräldrar efter skolvalet var det drygt nio av tio som uppgav att det är viktigt att själva få välja skola. Det var vanligast att föräldrar uppgav närhet till hemmet och erfarenheter från vänner och bekanta som viktiga faktorer vid val av skola. Det är samma mönster som tidigare år. På grund av att svarsfrekvensen var låg – 43 procent – är det dock svårt att dra generella slutsatser från enkätundersökningen.

Utbildningsenheten menar att det i Nacka fungerar väl med obligatoriskt skolval. Nästa alla inbjudna till skolvalet gjorde ett aktivt skolval.

Ärendet

Ärende handlar om skolvalet till förskoleklass och grundskola inför höstterminens start 2018. Redovisningen ingår i utbildningsnämndens utvärderingsplan.

Ärendet består av två delar. I den första delen redovisas utfallet av skolvalet, det vill säga statistik som bland annat visar i vilken grad elevers och vårdnadshavares val har

tillgodosetts. Den andra delen redogör för resultatet av den årliga enkät som skickas till vårdnadshavare efter att de genomfört skolvalet

Ärendets båda delar omfattar endast de så kallade ”måsteväljarna”. Med ”måsteväljare” avses vårdnadshavare som behöver göra ett skolval – antingen för att barnet ska börja i förskoleklass¹ eller för att den nuvarande skolan inte har nästa årkurs. Värt att nämna är att antalet ”måsteväljare” är fler i år än tidigare eftersom förskoleklassen är obligatorisk från och med hösten 2018.

Utöver valen gjorda av ”måsteväljarna” görs val under skolvalsperioden av andra skäl. Det handlar om de som önskar byta skola och de som är på väg att flytta till Nacka kommun. Vidare kan boende utanför Nacka som inte ämnar flytta hit göra skolval i Nacka. Ingen av de nämnda grupperna ingår i redovisningarna i detta ärende.

Utfallet av skolvalet – nämndens mål uppnått

I årets skolval var det 92 procent som fick placering vid den skola som valts i första hand. Det innebär att utbildningsnämndens mål på 90 procent uppnåddes och resultatet är en ökning jämfört med förra året då 89 procent fick sitt förstahandsval tillgodosett.

I skolvalet väljer alla vårdnadshavare tre olika skolor, rangordnade från 1 till 3. Andelen barn som fick placering vid något av sina *två* högst prioriterade val var 98 procent, en liten ökning jämfört med förra året (97 procent). Nästan alla (99,6 procent) kunde beredas plats på någon av sina *tre* valda skolor. Totalt tio elever (0,5 procent) fick inte plats på någon av sina valda skolor. Dessa elever placerades vid närmaste kommunala skola med ledig plats.

De flesta valen görs till förskoleklassen och årskurs 7. I år var det närmare 1400 barn som behövde en skolplacering till förskoleklass och drygt 600 elever till årskurs 7. I sammanhanget var det ett fåtal vårdnadshavare som inte gjorde något skolval för sitt barn. Dessa elever placerades utbildningsenheten vid närmaste kommunala skola med ledig plats.

Om vi enbart ser på de som sökte till förskoleklass fick 95 procent placering på den skola som de valt i första hand, ett i stort sett oförändrat utfall jämfört med förra året². Av de som sökte till årskurs 7 var det däremot en högre andel – 85 procent – som fick sitt förstahandsval tillgodosett jämfört med förra året (76 procent).

¹ Här ingår även de elever som ska börja årskurs 1 och som inte går i förskoleklass idag.

² Detta resultat innefattar de elever som placerades vid Myrsjöskolans förskoleklass efter rättelsen som gjordes på grund av ett tekniskt fel i det digitala kartverktyg som använts vid urvalsförandet. Felet ledde till att vissa elever inte fick placering där trots att de hade rätt till det. Felet avsåg enbart urvalet till förskoleklassen på Myrsjöskolan.

De två skolor som hade flest förstahandssökande till förskoleklass var Myrsjöskolan, med 128 barn, och Sigfridsborgsskolan med 104 barn. Förra året hade Sigfridsborgsskolan allra flest förstahandssökande, följd av Björknässkolan. Till årskurs 7 hade i år Eklidens skola och Myrsjöskolan, liksom förra året, flest förstahandssökande. 256 respektive 127 elever sökte till dessa skolor i första hand.

Tabell 1 Val till och placeringar i förskoleklass och grundskola, Nacka, 2018.

Skolval till hösten 2018		Gjorda/inte gjorda val		1:a handsval		2:a handsval		3:e handsval		Inget av val 1, 2 och 3	
Sökt årskurs	Antal "måsteväljare"	Antal gjorda val	Antal ej gjorda val	Antal placerade	Andel placerade	Antal placerade	Andel placerade	Antal placerade	Andel placerade	Antal placerade på annan skola	Andel placerade på annan skola
Förskoleklass	1 379	1 347	32	1 283	95,2%	61	4,5%	3	0,2%	0	0,0%
Årskurs 1	39	35	4	31	88,6%	4	11,4%	0	0,0%	0	0,0%
Årskurs 4	60	60	0	53	88,3%	4	6,7%	2	3,3%	1	1,7%
Årskurs 6	33	33	0	29	87,9%	1	3,0%	3	9,1%	0	0,0%
Årskurs 7	621	616	5	525	85,2%	55	8,9%	27	4,4%	9	1,5%
Totalt	2 132	2 091	41	1 921	91,9%	125	6,0%	35	1,7%	10	0,5%

Tabell 2 Val till förskoleklass och grundskola; andel placerade på 1:ahandsvalet, Nacka 2010-2018.

Val till höstterminen	Antal gjorda skolval	Andel placerade vid 1:a handsvalet (%)
2010	2 008	97
2011	2 106	95
2012	2 049	92
2013	2 348	93
2014	2 349	92
2015	2 184	88
2016	2 175	87
2017	2 133	89
2018	2 091	92

Vad tyckte föräldrarna om skolvalet?

I detta avsnitt redovisas resultatet av den årliga enkät som skickas till hälften av vårdnadshavarna i februari. Enkäten genomförs efter det att skolvalet har stängt men innan besked om skolplaceringar har kommit. Efter tre påminnelser hade totalt 449 föräldrar svarat, vilket är 43 procent av dem som fick enkäten. Andelen är för låg för att utifrån svaren kunna dra några större slutsatser och vi väljer därför att enbart presentera uppgifterna utan att exempelvis redovisa undergrupper och utan att analysera mönster och samband.

En majoritet av föräldrarna som svarat, 61 procent, hade gjort val till förskoleklass, medan 27 procent hade valt till åk 7. Övriga svarande hade gjort val till någon av årskurserna 1, 3, 4 eller 6.

Information inför skolvalet - Jämföraren och skolornas öppna hus

Föräldrar kan i Nackas webbverktyg ”Jämföraren” hitta information om alla skolor i Nacka och jämföra dem med varandra. Drygt hälften uppgav att de hade gjort det. Knappt två av tre angav att det var mycket eller ganska bra med möjlighet att få information om, och kunna jämföra, olika skolor. Drygt en av fem uppgav samtidigt att de inte behövde sådan information.

Det var också drygt hälften av föräldrarna som uppgav att de hade varit på informationsmöte – ”öppet hus” – på någon skola inför skolvalet.

Nästan alla föräldrar, 94 procent, svarade att informationen på Nackas webb om hur skolvalet går till på nacka.se var mycket eller ganska bra. Nästan fyra av tio tyckte att den var mycket bra.

Hur lätt är det att genomföra skolvalet i e-tjänsten?

85 procent av föräldrarna uppgav att det var lätt eller mycket lätt att använda e-tjänsten Nacka24 när de genomförde sitt skolval. Drygt en av tio ansåg att tjänsten var svår att använda.

Vad tycker föräldrarna är viktigt när de väljer skola?

I enkäten fick föräldrarna ta ställning till hur viktiga ett antal listade faktorer var för att komma fram till vilken skola de skulle välja. De allra flesta – nio av tio – angav närhet till hemmet och erfarenheterna från vänner och bekanta som viktigt. Drygt tre av fyra uppgav att intrycket från besök vid skolan varit viktigt. Skolans prov- och betygsresultat liksom vad föräldrar och elever tyckte om skolan i kommunens enkätundersökning var viktigt för ungefär sju av tio föräldrar. Ungefär två av tre uppgav att skolans inriktning eller profil var viktigt. Det som uppgavs i lägst utsträckning vara viktigt var erfarenheter från äldre syskon, drygt hälften av de svarande angav detta. Närhet, erfarenheter från vänner och bekanta samt skolbesök angavs i högre utsträckning än andra faktorer vara mycket viktigt.

En skola i närheten det vanligaste valet

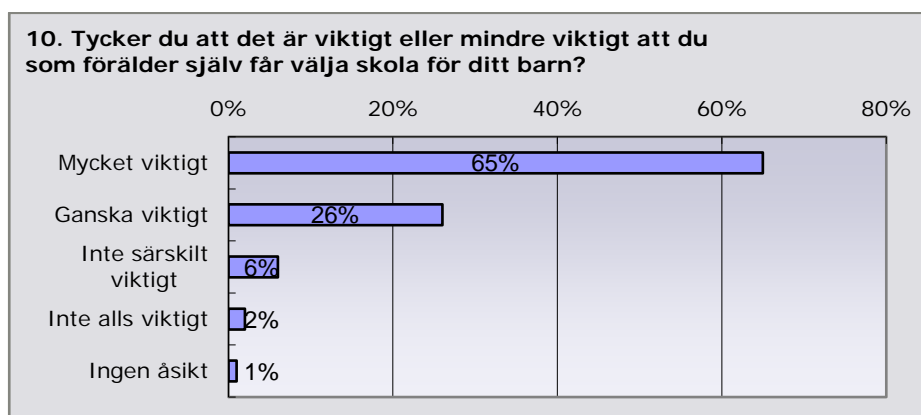
Av de som besvarat enkäten uppgav drygt hälften (51 procent) att den skola som de valde i första hand var den närmaste skolan, medan nästan en av tre (28 procent) svarade att förstahandsvalet var en av de närmaste skolorna. Då ska man hålla i minnet att de flesta

som svarat valde till förskoleklass. 21 procent svarar att de valde en annan skola än den närmaste.

Är det viktigt att välja skola?

Liksom tidigare år tyckte föräldrarna i årets undersökning i hög grad att det är viktigt att själv få välja skola till sitt barn. Drygt nio av tio svarande tycker att det är mycket eller ganska viktigt.

Figur 1 Föräldrar 2018

Utbildningsenhetens kommentarer

Först och främst kan vi konstatera att det fungerar väl med obligatoriskt skolval i Nacka.

- De allra flesta av ”måsteväljarna” gör ett aktivt val av skola. Den största gruppen, 32 vårdnadshavare, som inte valde skola hittar vi bland dem som skulle välja skola till förskoleklassen vilket kan bero på att det var första året som skolvalet var obligatoriskt för denna grupp. Dessutom vet vi att det bland de 32 vårdnadshavarna fanns de som skulle flytta från kommunen och som därmed borde ha avstått från att göra skolval³
- I stort sett alla kunde beredas plats på någon av de tre skolor de valt.
- En hög andel av vårdnadshavarna anser, liksom tidigare år, att det är mycket eller ganska viktigt att få välja skola till sitt barn.

Det är glädjande att andelen elever som fick sitt förstahandsval av skola ökat ytterligare detta år. Andelen var cirka 92 procent, till skillnad från 89 procent förra året, och utbildningsnämndens mål på 90 procent uppnåddes därmed. Särskilt stor var skillnaden bland sökande till årskurs 7 där 85 procent fick placering vid sitt förstahandsval av skola, jämfört med 76 procent 2017. Det är en positiv utveckling även om utfallet behöver bli bättre även inom denna årskurs.

³ Från och med skolvalet 2018 fanns möjligheten för ”måsteväljare” att avstå från att göra skolval. Det gällde de som skulle flytta från kommunen och de som fått dispens att gå ytterligare ett år i förskola.

Att elever i så hög grad som möjligt får gå i den skola de och deras vårdnadshavare önskar har länge varit ett mål i Nacka kommun. Sambandsanalyser av svaren i elevenkäterna visar att elever som går på den skola de önskar i högre grad är nöjda med skolan, och det förefaller också rimligt att man blir mer motiverad och engagerad när man går i den skola man vill. Utbildningsenheten menar att det är av stor vikt att skolornas organisation är än mer flexibel för att i högre grad tillgodose elevers förstahandsval av skola.

Det är besvärligt att svarsfrekvensen på föräldraenkäten har fortsatt att sjunka och i år är så låg som 43 procent. Det är svårt att hävda att svaren är representativa för alla föräldrar och det är vanskligt att dra några slutsatser utifrån dem. Svårigheter att få in enkätsvar verkar vara en trend även inom andra områden och inte bara i denna undersökning.

Utbildningsenheten ser en utmaning i att antingen få fler att vilja svara på enkäten eller att hitta andra sätt att få reda på föräldrars tankar om skolvalet.

Utbildningsenheten påpekade redan efter förra årets skolval att det kunde bli problem när det gällde skolplatser för elever som flyttar in i kommunen och lyfte då särskilt fram situationen i Älta. Vidare menade vi att platstillgången i årskurs 7 var problematisk överlag. Tillgången till skolplatser i Älta och till årskurs 7 överlag i kommunen kan även fortsättningsvis vara problematisk. En fördjupad bild av behovet av skolplatser de närmaste åren kommer att ges i den så kallade behovsprognosen, ett ärende som utbildningsnämnden ska ta ställning till i juni.

Ekonomiska konsekvenser

Ärendet innebär inga ekonomiska konsekvenser.

Konsekvenser för barn

Att presentera utfallet från skolvalet och poängtera vikten av att så många som möjligt får placering vid den skola de valt i första hand kan på sikt göra att fler sökande får det.

Lotta Valentin
Enhetschef

Åsa Arnell
Utbildningsexpert

Linda Sundelin
Utbildningssamordnare